

DE ONDERNEMINGSRAAD GEINSTALLEERD

IN MEMORIAM
Peter Jacobus Feijen

Met ontsteltenis nam de hele K.Z.M.-gemeenschap kennis van het onverwachte overlijden van onze bedrijfs-genoot Peter Feijen. Volkomen onverwacht, in zoverre, dat niemand ook maar een ogenblik had kunnen denken dat een beenbreuk tot zulk een droevig verscheiden zou leiden. Maar de mens wikt; God beschikt.

Peter Feijen werd de Budel geboren op 19 maart 1930. Sinds 1946 was hij in ons bedrijf werkzaam, de laatste jaren als chauffeur van de K.T.O. Tijdens zijn werk liep hij ongelukkig een beenbreuk op en werd hij opgenomen in het Binnenziekenhuis te Eindhoven. Aanvankelijk liet zich geen moeilijkheid voorzien doch na enkele dagen deed zich een complicatie voor en al leden doktoren en verpleegsters alles, waartoe de wetenschap in staat is; het mocht niet baten en de flinke, 26-jarige jongeman overleed 20 augustus; een moeder en een verloofde en familie, maar ook een geslagen K.Z.M.-gemeenschap achterlatend.

Hoezeer Peter op de K.Z.M. geacht werd en hoe veel kameraden hij had bleek wel heel duidelijk bij de begrafenis te Budel. Naast de directie begeleiden vrijwel alle collega's van de K.T.O. en uit andere afdelingen — een tachtigtal — de baar. Verscheidene kransen o.a. van directie en K.T.O. werden in de droeve stoet megedragen.

„Zo plots kan de hand van God ingrijpen en het jonge leven weer tot Zich nemen. Dit roept ons altijd op tot bezinning” zo lezen wij op zijn gedachtenisprentje.

Inderdaad; bezinnen wij ons op dit plotseling verscheiden van een jongeman wiens aandenken bij ons allen in ere blijven zal. Ook in ons gebed.

* Maandag 27 augustus 1956 zal hopenlijk en waarschijnlijk een belangrijke dag betekenen in de geschiedenis van de K.Z.M.

Die dag werd immers de Ondernemingsraad officieel geïnstalleerd en daarmee werd een nieuwe fase ingeluid in de overigens reeds hechte samenwerking tussen leiding en personeel.

Uiteraard zal het belang van dit feit eerst in de toekomst effectief kunnen blijken, wanneer en indien de Ondernemingsraad is ingewerkt en meester van zijn taak.

Die taak is — de leden bleken er zich wel degelijk van bewust — geen kleinigheid en het spreekt vanzelf dat de Raad enige tijd zal moeten worden gelaten zich met dit nieuwe werk vertrouwd te maken doch er valt niet aan te twijfelen of, eens dat het zover is, onze hele werkgemeenschap er de vruchten van zal plukken.

De opdracht, welke de leden door het accepteren van hun benoeming, aanvaard hebben is niets meer of minder dan zich, met hun

gehele persoonlijkheid in te zetten tot het zo goed mogelijk doen functioneren van de onderneming. Meer in het bijzonder door een goede gemeenschapssfeer te scheppen en de onderlinge samenwerking te versterken.

Op welke manier getracht zal worden dit pracht doel te bereiken werd in het juli-nummer van de Lingot uitvoerig uiteengezet aan de hand van het reglement.

Nu het startschot gelost is willen wij in onze Lingot graag en onze directie en onze bedrijfsgenoten van harte feliciteren met de totstandkoming van de Ondernemingsraad. Een gelukwens, welke wij vergezeld doen gaan van de vurige wens, dat door gezamenlijke inspanning van directie en raadsleden dit nieuwe instituut inderdaad veel zal kunnen bijdragen tot het beoogde doel; een bloeiend bedrijf, dat uiteindelijk strekt tot geluk van ons allen. Redaktie.

DE EERSTE K.Z.M.-ONDERNEMINGSRAAD

Eerste rij van links naar rechts; de heren W. van Vlierden; H. Delhaise, voorzitter; Ir. A. van Liempt; J. van Deursen. Tweede rij: J. van de Vorst; J. Meyer; J. Lamers; G. Verstappen; M. Roosen; F. Looymans. Derde rij: J. Roost. H. Mennen; L. van Winkel; Paul Aarts; Th. van Schaik; J. Ten Holder;

De installatie had plaats in de Blauwe Zaal van het hoofdkantoor, waar de complete Raad allereerst werd vereeuwigd op de gevoelige plaats.

Naast dhr. H. Delhaise, die als directeur de O.R. presideert, gaf dhr. Frans Dor door zijn aanwezigheid blijk van belangstelling. De heren André Dor en A. Sepulchre waren op reis en konden aldus niet aanwezig zijn.

De leden, waarvan er geen ontbrak, zijn de heren: Paul Aarts, J. van Deursen, J. Lamers, Ir. A. van Liempt, T. Looymans, H. Mennen, J. Meyer, M. Roosen, J. Roost, Th. van Schaik, J. Ten Holder, G. M. Verstappen, W. van Vlierden, J. v. d. Vorst en L. van Winkel.

SOLIDARITEIT AAN DE RONDE TAFEL.

Na een hartelijk welkomwoord vestigde de voorzitter dhr. Delhaise, nadrukkelijk aandacht op de belangrijkheid van de Ondernemingsraad. Het is een nieuw begrip en zeer zeker niet de voortzetting van de kernen, doch een orgaan, waarvan de werkzaamheid veel verder reikt.

IN KORT BESTEK

— Mogen wij onze lezers nog eens herinneren aan het feit dat onze Lingot is: „voor en dóór alle werkers” van ons bedrijf en dat het blad, juist een grote gevarieerdheid van artikelen en berichten voor allen aantrekkelijk is? Welnu dan; steur eens een pennenvrucht in!

*

— Bent U al eens langs het terrein van de nieuwbouw van het complex

De ondernemingsraad betekent een intensieve samenwerking tussen directie en personeel op dat gebied waarbij de belangen van personeel en van het bedrijf gemoeid zijn.

De Ondernemingsraad heeft uitsluitend een adviserende taak en de heer Delhaise zou dit instituut willen vergelijken met een Ronde-Tafel-Conferentie, dus de plaats waar door het open en eerlijk gesprek gestreefd wordt naar het doel; naar het waarachtig belang zowel van bedrijf als personeel.

Spreker sprak de wens uit, dat men zich bij de besprekingen niet zou beperken doch in alle openheid zijn mening zou zeggen.

Van de andere kant is de O.R. niet het instituut waar men details gaat behandelen; hiervoor kunnen eventueel kleine commissies in het leven worden geroepen.

Grote waardering uitte de voorzitter voor de kernen (Fabriekskern en Beambtenkern), voor hun werk, vooral na de bevrijding. De samenwerking was voortreffelijk en de besprekingen hadden steeds een prettige sfeer. Hij

van veertig nabij de Stationsweg gewandeld? De huizen, die voor onze werknemers tegen zeer aantrekkelijke voorwaarden in eigendom kunnen verkregen worden. Neen? Dan moet U dat beslist eens doen, vooral als U iets voelt voor een eigen huis. Er zijn er nog enkele beschikbaar. Inlichtingen worden U graag verstrekt op Kamer 37.

*

— Helaas moeten we een klacht slaken; nou ja, een klacht-je. Het is

sprak de wens uit, dat zulks ook met de O.R. het geval mag zijn.

Ten aanzien van de taak van de raadsleden wees dhr. Delhaise op de persoonlijke verantwoording van ieder lid individueel. Dat wil zeggen, dat ieder lid zijn houding bepaalt naar eer en geweten, zonder ruggespraak met derden, terwijl ook nog de aandacht werd gevestigd op de plicht tot geheimhouding, daar waar deze geëist wordt. Dit alles in een geest van opofferingsgezindheid, van samenwerking en solidariteit. Met een woord van dank voor de bereidheid van de leden om zitting te nemen en de verzekering dat de directie ook van haar kant bereid is tot de meest loyale medewerking verklaarde dhr. Delhaise de Raad geïnstalleerd.

*

Nadat nog voorlezing was gedaan van een telegrafische gelukwens van het hoofdbestuur van de Werkmeesters-organisatie werd overgegaan tot de orde van de dag o.m. benoeming van een secretaris.

In deze functie werd benoemd dhr. W. van Vlierden.

de laatste tijd opgevallen, dat in sommige schaftlokalen, door zeer enkelens, gedacht wordt dat daar méér is toegestaan dan thuis. Nee jongens; papier in de papierbakken en niet op grond. En de asbakken gebruiken we waarvoor ze dienen. Afgesproken?

— Breng uw Zaterdagmiddag-geest mee voor uw Maandagochtend-werk.

Moeder Overste in het goud!

Het zal op Donderdag 27 September a.s. vijftig jaar geleden zijn, dat Moeder-Overste van de Dorpleinse Gemeente van de Dochters van Liefde, de Zeereerwaarde zuster Maria Leenders haar intrede in het klooster deed.

Hoewel Moeder-Overste een poging waagde de viering van dit gouden jubileum te beperken tot een herdenking met haar eigen gemeente, mocht die opzet — vanzelfsprekend — niet lukken; daarvoor is dit feit te zeldzaam en daarvoor is Moeder-Overste zowel in eigen kring als daarbuiten een te geziene figuur.

Hoewel ook Dorplein haar wens; een sobere viering, zoveel mogelijk zal eerbiedigen zal onze gemeenschap op een nog nader te bepalen dag zeer zeker van haar respect en liefde voor Moeder-Overste blijk geven. Hoe en wanneer zal te zijner tijd bekend gemaakt worden.

*

Moeder-Overste Maria Leenders is geboortig van Steyl (Limburg) en deed op 27 september 1906 haar intrede in de orde van de Dochters van Liefde, waarvan het Moederhuis te Parijs gevestigd is. Op 27 September 1911 deed zij haar plechtige gelofte.

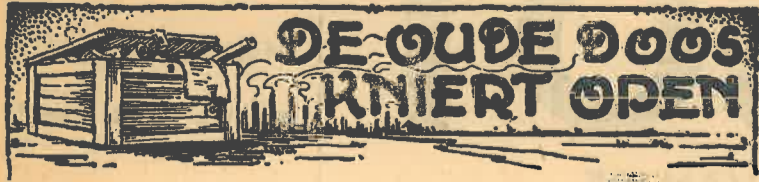
Vanuit Parijs werd zij gezonden naar het sanatorium te Ostende, waar zij zich gedurende de hele eerste wereldoorlog (1914-'18) aan de verpleging wijdde. Daarna ging zij naar het klooster te Bocholtz en kreeg daar de

zorg over de keuken. Reeds in Bocholtz werd zij in 1923 benoemd tot Overste. Achtereenvolgens was zij als zodanig werkzaam in Susteren, Kampen, Dorplein en Tilburg om nadien weer terug te keren naar Dorplein. Veel en velerlei waren haar bemoeiingen, doch het zijn vooral de ouden van dagen die steeds een apart plaatsje in haar grote hart hadden.

Hoezeer ook haar zegenrijke arbeid, steeds verricht in een Vincentiaanse eenvoud en met opgewektheid, in Dorplein wordt gewaardeerd zal zonder twijfel blijken op de dag dat wij „onze” Moeder-Overste mogen huldigen!

— Organiseren is maatwerk — geen confectie.

door Quercus VII

Tot heden vertelden wij U een weinig van de oprichting van de Zinkfabrieken en gebeurtenissen in de eerste jaren daarna. Wij gingen kris-kras over de fabrieksterreinen en de naaste omgeving, ons dorp.

Thans beschikken wij over een flink aantal betrouwbare gegevens, de oprichting etc. betreffende en waaruit wij nu en in de toekomst wel interessante dingen naar voren zullen kunnen brengen.

Een woord van dank past ons daarom aan de Drukkerij Douven-Weegels te Weert, de huidige uitgeefster van het weekblad „Het Kanton Weert”, die ons in staat stelde via Smeets' Drukkerijen, de oude jaargangen van af 1892 na te snuffelen op „nieuws” uit Dorplein. Het blad werd door de fa. Emmanuel Smeets opgericht en ook uitgegeven, tot voor enkele jaren toen Douven-Weegels de uitgave overnam. Ook aan Smeets' Drukkerijen onze beste dank!

Het spreekt intussen vanzelf, dat krantenberichten niet altijd geloofspunten zijn. Zoals ook nu nog het geval is, zullen er in sommige berichten details voorkomen, die niet precies met de waarheid kloppen. Indien er, onder de oudere lezers zijn, die onjuistheden mochten ontdekken; wij houden ons voor hun opmerkingen aanbevolen!

Wij kunnen dus nu met reden zeggen, dat de Oude Doos opengeklapt is:

Leest U nu maar met ons mee in het Eerste Blad van Zaterdag 9 Juli 1892:

Budel: „Donderdag 7 Juli is alhier ruim 628 H.A. grond verkocht aan den Heer Emile Dor, voor de somma frs. 50.000 teneinde aldaar een fabriek te bouwen.

Met het bouwen zal dadelijk een aanvang gemaakt worden.” Frs. 50.000 was in die tijd ca. 25.000 gulden.

In het tweede blad van Zaterdag 16 Juli 1892 staat:

„Nader kunnen wij mededelen omtrent de op te richten Zinkfabriek:

„Donderdag van de vorige week is de akte gepasseerd tusschen het Gemeentebestuur alhier en den Heer Dor, ingenieur te Huy, tot den verkoop van een blok heide en water groot ruim zes honderd acht en twintig hectaren.

Nog in den loop dezer maand zal worden een aanvang gemaakt met den aanleg van een spoorweg ter verbinding van het station alhier met de Zuid-Willemsvaart tot aanvoer van materialen en grondstoffen voor zinkfabrieken.

Het laat zich aanzien dat deze fabrieken op groote schaal zullen worden geëxploiteerd, althans een aantal flinke arbeiderswoningen zullen gebouwd worden, een goed vooruitzicht voor de arbeidende klasse alhier, welke thans voor een groot gedeelte in Pruisen werk moet zoeken.”

Op de wijde „Hei” verzezen dan opslagplaatsen her en der — schuilketen en schaftlokken werden ergens neergezet. Dat her en der en dat ergens was niet zo maar willekeurig. Volgens een vast omlijnd plan gebeurde dat onder de leiding van de H.H. Ingenieurs, de Directie zelf.

Op Maandag 27 April 1893 stond Koob Staals van Budel — thans wonende te Gastel, met zijn locomotief op het fabrieksterrein. De heer Lucien Dor stapte alstoen op de machine en alhoewel hij zeer bekwaam was in het bedienen van machines, overkwam hem het volgende; vastgelegd in het 1e blad van Zaterdag 1 April 1893:

„Maandagnamiddag overkwam de Ingenieur der Zinkfabrieken te Budel, de Heer Dor, een treurig ongeluk. Willende de locomotief van den trein van hunne fabriek in beweging stellen, werd deze door een verkeerde handgreep in achterwaartse beweging gebracht, tengevolge waarvan de Ingenieur verpletterd zou zijn geworden, had hij niet de tegenwoordigheid van geest gehad zich te bukken; door deze beweging kwam hij in aanraking met de rem, die hem op het bovenste gedeelte zijner benen een zware slag toebreacht.

De Heer Dor werd per stoomboot naar zijn woning te Weert overgebracht, alwaar hem dadelijk de beste geneeskundige hulp verstrekt werd.

Men is nog niet zeker of hij het gebruik zijner benen behouden zal, ja dan niet.

Wij hopen echter voor den verdienstelijken man dat het ongeluk de beste gevolgen heeft.”

Een smakelijk en interessant artikel vinden we ook in het 2e blad van Zaterdag 1 Juli 1893:

„De tijd, dat weldoende toovernimfen door eene enkele aanraking met hare staf, alles konden veranderen of te voorschijn tooveren, die prachtige tijd is sedert lang voorbij. En toch, wie nog geen jaar geleden per spoor de heide tusschen Budel en Weert passeerde en zulks op den huidigen dag nogmaals doet, zou geneigd zijn, de verdwijning der feeën van deze aarde in twijfel te trekken. Wat is het geval? Waar zich nog kort geleden slechts eene barre heide of, bij hoogwaterstand uitgestrekte veenpoe-

len vertoonden, ontwaart men nu eene menigte gebouwen, eene inrichting vormende die misschien weldra haar weerga in Nederland niet zal vinden. Ongeveer een jaar geleden kocht de Heer Dor, een Belgisch Ingenieur en uitstekend practicus, in die heide eene uitgestrekte van ruim 600 H.A. om er een groote zinkfabriek op te doen verrijzen. Ruim 200 werklieden hebben er nu reeds van September 1892 aan gearbeid en naar men verzekert, zal er door al dat volk nog wel 3 jaar moeten gewerkt worden, eer de gehele fabriek klaar is. Eene school, eene kerk, arbeiderswoningen, enz. zullen er van lieverlede verrijzen. De werkzaamheden in de fabriek zijn bereids aangevangen met het trekken van zink uit de ertsen, terwijl hierbij eene pletterij en eene werkplaats tot verwerking van zink zullen tot stand komen. In één woord, het belooft een dorp in een dorp te worden.

De K.Z.M.-Ontspanningszaal zoals zij voorheen was. In de moderne ogen ouderwets, maar voor de tijd, waarin zij gebouwd werd hypermodern.

Onder het werkvolk heerscht een goede geest wat wel vooral te danken is aan de flinke bejegening, die zij van den Heer Dor en de opzichter onder vinden. De Heer Dor stelt de arbeiders, die des Zondags ter bewaking of ter onderhouding van het vuur ter plaatse zijn, in staat, toch eene H. Mis bij te wonen in eene tot kapel ingerichte kamer van de directeurswoning, welke mis wordt opgedragen door een eerw. Pater uit Weert.

Wij wensen den Heer Dor veel succes toe en hopen, dat onze gemeente er zich steeds wel bij moge bevinden.”

„Tot nog toe werden de percelen grond gelegen in deze contrei aangeduid als „Boshover Heide”, Hoort of Ringselven en wij ontdekten ook voor U wanneer de aangekochte gronden de naam „Dorplein” ontving.

In het verslag van de Raadsvergadering der gemeente Budel, d.d. 5 September 1893 lezen we o.a.:

„In de raadsvergadering van heden is tot wethouder herkozen de Heer J. Maas en als zoodanig gekozen de Heer P. Umans.

In dezelfde zitting is mede vastgesteld, dat de zinkfabriek met bijbehorende gebouwen voortaan den naam zal dragen van „Dorplein”, en zulks tot een blijvende herinnering aan den Heer Dor, onder wiens directie de aanleg begonnen en het werk voortgezet is.

De burgemeester van Budel de Edelachtbare Heer J. C. A. Rutten, was er wat trots op, dat juist zijn gemeente met zijn inwoners zo rijkelijk mocht profiteren van de oprichting der fabriek. Op 19 Januari 1894 vierde deze burgervader zijn 40 jarig ambtsjubileum.

Iedereen overkomt in zijn leven wel eens een ongeluk. Zoals de Heer Lucien Dor een ongeval overleefde, zo ook zijn mede-directeur en mede-richter de Heer François Sepulchre, die op Zondagavond 1 Juli 1894 de zinkfabriek verliet en zich per „velocipède” van de fabriek naar Weert wilde begeven. Ter hoogte van de spoorbrug werd hij fietsende door een hond aangevallen en ter aarde geworpen. Hij ontworpen daarbij zijn schouder en dr. Tiesselinck van Weert verleende hem dadelijk geneeskundige hulp.

In „Het Kanton Weert” d.d. 20 Juni 1896 lezen wij: „Binnenkort wordt hier (d.i. Budel) het ambtelijk bezoek verwacht van Z. Exc. den Commissaris der Koningin. De voorbereidende maatregelen zijn reeds genomen om Z. Exc. op een waardige manier te ontvangen. Vermoedelijk zal de groote zinkfabriek onder deze gemeente door Z. Exc. ook met een bezoek vereerd worden.”

En dat is dan ook gebeurd. Daarover lezen we in „Het Kanton Weert” van Zaterdag 30 Aug. '96 o.a.:

„...Een waarlijk schone dag behoort weder tot het verleden, een dag, waarop Budel met trots mag terugblikken. Zaterdag j.l. (d.i. dus 23-8) namelij bracht Z. Exc. de Comm. der Koningin in Noord-Brabant een officieel bezoek aan onze gemeente....”

Zijne Exc. komende van Roermond arriveerde tegen 7 uur en bracht voor eerst in gezelschap van onzen E.A. Heer Burgemeester een bezoek aan de zinkfabriek, waar hij door de Directie der fabriek, de heeren Dor, werd verwelkomd en rondgeleid door de smaakvol versierde inrichting. Tegen 9 uur arriveerde Z. Exc. weder aan het station. Vandaar in optocht naar Budel enz. enz....”

11 Juli 1898 schreef de correspondent van „Het Kanton Weert”:

„Als een bewijs van de belangrijheid voor onze gemeente van de hier gevestigde zinkfabriek kan dienen, dat in de vorige maand niet minder dan 90 wagons van 10.000 K.G. zinkerts, alhier aangekomen, gelost en verwerkt zijn, hetgeen aan velen werk en een goed daggeld geeft.”

De Peel- en Kempenbode van 19 Juli 1897 schrijft dat de Heer dr. Louis Somers te Hamont door de Directie der Zinkfabrieken te Dorplein, benoemd is tot geneesheer aan die inrichting op een jaarsalaris van frs. 5000.

Elders lazen wij dat deze Heer Somers, oud leerling van het Bisschoppelijk College te Weert op 11 Juli '96 aan de Universiteit te Leuven met grote onderscheiding zijn examen in de geneeskunde had afgelegd.

Een jaar Koning.

Geslaagd feest van de Schutterij „St. Jozef”.

Het schuttersfeest, zondag 19 augustus op het schuttersveld Dorplein georganiseerd door onze schutterij St. Jozef is in alle opzichten geslaagd, zelfs wat het weer betreft! Vooraf maakten de deelnemende corpsen een mars door het dorp, begeleid door de ferme tonen van de Boerenkapel van „Les Echos de Dorplein”. Waarlijk, deze boerenkapel is een niet hoog genoeg te schatten aanwinst.

Hierna sprak Rector V. Thijssen een openingswoord en namen de schietwedstrijden een aanvang. „St. Sebastiaan” van Weert-Laar bleek met drie zestallen de sterkste. Tweede werd St. Oda, Weert-Boshoven. „St. Antonius en St. Nicolaas” uit Budel-Dorp werd nummer drie, allen met zestien punten. Het St. Jorisgilde, Budel, schoot respectievelijk 17, 16 en 15 punten in klasse A, B en C en kreeg aldus de twee voor deze klasse bestemde prijzen.

De personeelsprijzen gingen naar Veugelers (St. Oda), M. van Goor, F. Jansen en M. Syben (St. Sebastiaan).

EEN SCHOT VIEL.....

Zoals steeds vormde het koningschieten van de ereleden een enerverend evenement. Het duurde wel even vooraleer de vogel gevlogen was, maar met een resoluut schot ontfermde tenslotte de beschermheer van „St. Jozef”, de heer Frans Dor zich over de in spanning verkerende menigte en werd aldus, met het 91ste welgemikte schot voor één jaar koning van ons schuttersgilde.

Beladen met de tekenen dezer waardigheid — het prachtige zilver — ging het onder extra-vrolijke tonen van het Boerenharmonieke naar de plaats van lafenis, de bar van de Cantine, waar een koningsdrank werd geleid, tot slot van een leuk feest.

Enkel een baan of....

Wanneer men 's morgens naar het werk gaat, gebeurt dit vaak met een gezicht van drie-dagen-onweer, omdat er al weer die „baan” wacht.

Het eeuwige werk, dat beslag op je legt voor 8 uur, voor acht en veertig uur, voor een heel jaar lang. Je moet, want het gaat om den brode. Nooit laat het af, dit werk; en in de dagelijkse tredmolen van opstaan, werken, eten en slapen verglijden de jaren. Je laat de idealen van je jeugd los en er blijft slechts die geestdodende sleur over, die tenslotte ook nog het laatste restje initiatief aan de mens ontleemt.

Ja, de verontschuldigungen zijn al klaar. Die baan moest men nemen omdat er niets anders te krijgen was; of het zijn de collega's die met elleboogwerk je onder houden; of... en ga zo maar door.

De kern echter, waar de fout zit, vergeet men, want dit heilige huisje moet ontzien worden. Dat is de mens zelf.

Jan Sjagrijn begon verkeerd en hij doet dit nog iedere morgen. Hij ziet zijn werk als een noodzakelijk kwaad en zijn gezicht spreekt elke dag boekdelen. Hij mist zijn toekomst.

Jan Stavast echter doet het anders. Ook hij heeft liever een andere betere betrekking want hij heeft z'n idealen; maar hij ziet de huidige „baan” als middel voor z'n doel. Hij weet, wat waard is gedaan te worden is ook waard GOED gedaan te worden. En hij leert alles over zijn werk, of over de machine die hij bedient. Hij heeft zijn hart erbij. Straks vindt hij een verbetering in de werkmethode, of een belangrijke materiaal besparing. Jan Stavast maakt promotie.

Zo kan men zijn werk op twee manieren opvatten. Het hangt er van af, aan welke kant je staat. Aan de negatieve of aan de positieve zijde. De baan als enkel middel van bestaan, of... de baan als middel voor het doel!

(Schakels).

D.F.

IM SCHWARZWALD.

We waren „vele jaren” geleden — we worden toch wel oud — al eens naar en door 't Zwarte Woud getrokken en het was ons toen dermate goed bevallen, dat we besloten 't nog eens dunnetjes over te doen. De afstand naar 't Zwarte Woud is betrekkelijk gemakkelijk in een dag te nemen; zodat men niet te veel tijd, van de toch altijd tekorte vakantie, verliest. Bovendien hadden we een stille hoop dat het weer daar iets beter zou zijn. Bij aankomst bleek daar echter niet veel van, ook daar water en nog eens water. Gelukkig klaarde 't naderhand echter behoorlijk op, zodat we toch nog aan een veertig procent zon kwamen. We wilden daarvan echter met zoveel geweld profiteren, dat we in zekere zin nu nog met „de stukken” zitten, trots een behoorlijke voorraad zonnebrandolie.

We trokken onderdak in 't kleine plaatsje Titisee, genaamd naar 't meer waaraan 't ligt. De natuur was er uitzonderlijk schoon en tijdens de zonnedagen bleek 't een verademing aan 't strand te kunnen verpozen. We hebben er ook veel gewandeld en „gekletterd”. Even hebben ook wij de dagelijkse beslomeringen die nu een keer ieder mens heeft, van ons afgeschud. Buiten de natuur bleek Titisee ook nog enkele andere voordelen te hebben, eerstens waren er niet zo veel Nederlanders — die naar men zegt voornamelijk naar Tribreg trekken — maar er waren ook weinig Amerikanen. Titisee ligt n.l. in de Franse Sektor, maar men bespeurt er niet veel van, omdat de franse soldaten van francs moeten leven en 't lukseuse leven dat schijnbaar alleen met dollars mogelijk is, aan hun mond voorbij gaat.

Overigens zijn de Schwarzwalders ons niet zo bijster meegevallen. Het leven is ook daar in grote mate ingesteld op business, waardoor een belangrijk deel van de oprechte gastvrijheid waarvoor toch ook de Zuid Duitsers bekend staan, verloren dreigt te gaan.

De Duitsers zijn ook hier voorts niet anders als elders in 't Rijk. Ze werken hard, verdienen goed en met de angst van twee oorlogen in 't geheugen neemt men 't er behoorlijk van. Men wil niet nog eens het risico lopen alles kwijt te raken zonder van 't leven behoorlijk genoten te hebben.

Van 't leger dat men langzamerhand aan 't opbouwen is moet men schijnbaar niets weten, hoewel men toch wel alle respekt en waardering heeft voor de resultaten die hun grijze kanselier Adenauer heeft geboekt. Hoewel men juist de laatste tijd zat te sukkelde met het wangedrag van enkele Amerikaanse soldaten, trekt men tegen de bezetting niet al te hard van leer. Men neemt n.l. in 't algemeen het standpunt in, dat men liever bezet blijft, als onder een volledig vrij bestuur weer de mogelijkheden op een nieuwe oorlog te riskeren. Zoiets dus als angst voor zich zelf.

Al onze gesprekken met en over Duitsers, heeft ons er echter niet van weerhouden, van het prachtige Zwarte Woud te genieten en de heerlijke ijle lucht op een 1200 meter in te ademen. Uitgrust naar lichaam en geest maar ook enkele ervaringen rijker trokken we na 14 dagen weer huiswaarts en naar ons werk. En daar zitten we dan weer met de dingen van alle dag, het Zwarte Woud is als een droom maar dan toch wel een aangename.

O. Beer.

BETER WERK MET HOOFD EN HAND

ALS AF EN TOE UW LAMPJE BRANDT.

Een kijkje op de Mariastraat in haar eerste stadium. Woningen en wegen van pioniers!